

Længslen efter mere

Ugens vers

"Derved blev de advarende eksempler for os, for at vi ikke skal få lyst til det onde, sådan som de fik det" (1 Kor 10,6).

Introduktion

The Queens Kunstmuseum i New York i USA indeholder verdens største arkitektmodel af en by og viser alle New Yorks bygninger. I en målestok på 1:1200, hvor 2,5 cm svarer til 33 meter, dækker den næsten 870 kvadratmeter. Den blev oprindeligt færdiggjort i 1954, og 100 håndværkere havde arbejdet i over tre år for at gøre projektet færdig. Den er blevet opdateret til 1990'erne. Den er en forbløffende indviklet og detaljeret kopi af originalen.

Men når det kommer til stykket, er det alt, den er: en kopi, en model, en repræsentation af noget større, flottere, dybere og langt mere indviklet end modellen selv.

Sådan er det jo med alle modeller. De er ikke originalerne, men fungerer kun som symboler på originalerne. En model hjælper os til at forstå det vigtigste ved originalen, men den kan aldrig erstatte den. Den er til for at hjælpe folk til bedre at forstå, hvad originalen handler om.

Skriften selv er fuld af mini-modeller af aktiviteter og institutioner, som alle peger på en større, himmelsk virkelighed. Hebræerbrevets kapitel 4 hjælper os til at opdage denne virkelighed i forbindelse med det bibelske spørgsmål om hvile.

Ugens tekster

- 1 Kor 10,1-11
- 3 Mos 4,32-35
- Joh 1,29
- Hebr 4,1-11
- Sl 95,8-11

Vi blev alle døbt til Moses

1 Kor 10,1-11

Hvad ønskede Paulus at kommunikere til sine læsere i Korinth, når han henviste til "eksempler"?

Det græske udtryk i 1 Kor 10,6 (og 10,11), som oversættes med 'eksempler', er typos. Et eksempel er aldrig originalen, men en slags symbol eller fremstilling af originalen. Det er en model af noget andet.

Hebr 8,5 giver os et godt eksempel på dette forhold: "De [præsterne i Det Gamle Testamente] tjener ved en helligdom, der kun er en efterligning og en skygge af den himmelske, fremstillet efter de anvisninger, Gud gav Moses, da han skulle rejse Åbenbaringsteltet. Han sagde: 'Sørg for at lave alt efter det forbillede, du fik at se på bjerget.'"

Dette afsnit i Hebræerbrevet understreger den direkte forbindelse mellem den himmelske og den jordiske virkelighed. Derpå citeres 2 Mos 25,9, hvor Gud befalede Moses at bygge helligdommen i ørkenen "efter det forbillede", han havde set på bjerget. Pointen er, at den jordiske helligdom med alle dens ritualer og handlinger var "eksempler", symboler, modeller af, hvad der sker i himlen med Jesus som vores ypperstepræst i den himmelske helligdom.

Med det i tankerne kan vi bedre forstå, hvad Paulus taler om i 1 Kor 10. I disse vers gennemgår Paulus nogle af nøglebegivenhederne i Guds folks historie i ørkenen på vej til det lovede land. Udtrykket "vore fædre" henviser til de jødiske forfædre, som forlod Egypten, var under skyen, gik gennem havet, hvorved alle på en måde blev døbt til et nyt liv i frihed fra slaveriet.

Paulus betragter disse vigtige stationer i ørkenvandringen som en model eller et eksempel på individuel dåb. I Paulus' logik må henvisningen til "åndelig mad" betyde manna (sml. med 2 Mos 16,31-35). Israel drak fra klippen, som Paulus identificerer som Kristus (1 Kor 10,4). Når man fx tænker på Jesus som "livets brød" (Joh 6,48) og som "levende vand" (Joh 4,10), giver det god mening. Vi ser altså her, at Paulus benytter gammeltestamentlig historie som et eksempel på åbenbaringen af åndelige sandheder, som kan anvendes på kristne enkeltpersoner i dag.

Til eftertanke

Tænk over israelitternes erfaringer i forbindelse med udgangen af Egypten. Hvilke åndelige lærdomme kan vi drage fra deres "eksempler", både de gode og de dårlige?

Ritualer og ofringer

Det gammeltestamentliges system med ritualer og ofringer, som vi finder i Tredje Mosebog, giver os flere eksempler på det, vi så på i gårsdagens afsnit. Her finder vi gammeltestamentlige symboler, der peger frem til nytestamentlige sandheder. Mange springer over disse ritualer i deres læsning, men de indeholder mange vigtige åndelige lærdomme, som kan have stor værdi for dem, der studerer dem.

3 Mos 4,32-35

Læs om instrukserne for en almindelig israelit om syndofferet. Hvad kan vi lære fra dette ritual, selv om vi ikke har en helligdom eller et tempel med et alter, hvor vi kan frembære et offer for vores synder? Sammenkæd dette ritual med Joh 1,29 og 1 Pet 1,18-21.

Et ritual er eminent til at formidle vigtige værdier og oplysninger, og det skal forstås i dets sammenhæng. Et ritual forudsætter i reglen et bestemt tidspunkt, et bestemt sted og en forud bestemt rækkefølge af handlinger for at være virkningsfuldt. Når vi læser Det Gamle Testaments påbud om ofringer, er det tydeligt, at Gud gav meget detaljerede oplysninger om, hvad, hvornår og hvor der kunne ofres, og hvilket ritual eller fremgangsmåde man skulle følge.

Centralt i mange af ritualerne var selvfølgelig blod og udgydelse og stænkning af det. Det er ikke smukt, og det var heller ikke meningen, for det drejer sig om det mest forfærdelige i universet, nemlig synd.

Hvad var blodets præcise rolle, og hvorfor skulle det stryges på altrets horn? De fleste af ritualerne i forbindelse med helligdommen er givet i en beskrivende form, dvs. de giver instrukser om, hvordan man skulle udføre dem. Men de inkluderer ikke altid forklaringer. Måske skyldes det, at folket allerede forstod, hvad det betød. Folk i Israel forstod trods alt betydningen af blod (3 Mos 17,11).

Eksemplet fra 3 Mos 4,32-35 indeholder imidlertid en vigtig forklaring: "På den måde skaffer præsten ham soning for den synd, han har begået, så han får tilgivelse" (3 Mos 4,35). Blodet var det afgørende i hele forsoningsprocessen. Det er det middel, hvormed syndere kan blive forsonet med en hellig Gud. I disse ofre ser vi en type, en model af Kristi død og gerning for os.

Tænk over, hvor frygtelig synd må være, når det krævede det offer, at den ene person i guddommen ofrede sig selv for at sone den. Dette fortæller os, at vi er ganske afhængige af nåde og ikke frelser af vores egne gerninger. For hvad kan vi vel tilføje til det, Kristus allerede har gjort for os?

Hvilens eksempel

Ud over de eksempler, vi allerede har set, kan begreberne typer og symboler også anvendes om det bibelske princip om hvile. For at forstå det tydeligere vil vi gå til Hebræerbrevet i Det Nye Testamente.

Hebr 4,1-11

Hvad menes der med den sabbatshvile, der endnu "venter Guds folk"? Hvordan kan Israels ørkenvandring give os større forståelse af tanken om at komme ind til Guds hvile?

Temaer som udholdenhed og trofasthed er meget vigtige i denne sammenhæng. Selv om disse vers taler om sabbatten på den syvende dag, er kernen i disse og de foregående vers (Hebr 3,7-9) et kald til Guds folk om at være udholdende i tro, det vil sige at forblive tro mod Herren og evangeliet.

Disse afsnit minder læseren om at tage alvorligt ved lære af, hvordan Gud har ledt i fortiden, "for at ingen skal falde på grund af en tilsvarende ulydighed" (Hebr 4,11). Vær opmærksom! Her er en anledning! Israel hørte evangeliet, siger teksten, men ordet gavnede dem ikke. I stedet for, at deres tro blev styrket gennem tillid og lydighed, valgte de oprør (sml. med Hebr 3,7-15). De oplevede derfor aldrig den hvile, som Gud ønskede for dem.

Hebr 4,3 peger på den nære forbindelse mellem tro og hvile. Vi kan kun komme ind i Guds hvile, når vi tror på og har tillid til ham, som lovede hvile, og som kan opfylde sit løfte. Og det er selvfølgelig Jesus Kristus.

Hebr 4,3

Læs teksten igen. Hvad var hovedproblemet med det folk, der henvises til? Hvad kan vi, som har "fået det glædelige budskab forkyndt ligesom de" (Hebr 4,2), lære af det?

De første kristne accepterede Guds tidligere åbenbaring, altså det, vi kalder Det Gamle Testamente. De troede, at Jesu Kristus var Guds lam, offeret for deres synder. Og i tro på det offer kunne de opleve frelsen i Jesus og den hvile, som vi tilbydes i ham.

Til eftertanke

Hvordan kan en forståelse af, hvad det vil sige at blive frelst ved Jesu blod hjælpe os til at få del i den hvile, vi kan have i Jesus?

Gør ikke jeres hjerter hårde

Hebr 4,4-7
Sl 95,8-11

Hvilken advarsel gives både i Hebræerbrevet og i Salmernes Bog, og hvad kan det sige os i dag?

Hebr 4,4-7 citerer både fra skabelsesberetningen og Sl 95,11 i forbindelse med omtalen af israelitternes troløshed. Som en følge deraf nåede de ikke frem til den hvile, som Gud havde tiltænkt dem. Sl 95,8-11 forbinder Israels ørkenvandring med Guds hvile og indbefatter den guddommelige ed om, at det troløse Israel ikke skulle komme ind til hans hvile. Denne ed var oprindeligt forbundet med det lovede land.

Israel kom selvfølgelig ind i det lovede land. En ny generation krydsede grænsen, og med Guds hjælp indtog de landet og bosatte sig der.

Men de kom ikke ind til Guds hvile, dvs., at mange af dem erfarede ikke virkeligheden af frelsen i Jesus, fordi deres mangel på tro viste sig i åbenlys ulydighed. Og selv om hvile var forbundet med landet, indbefattede det mere end kun folkets fysiske bosted.

Hebr 4,6

Teksten antyder, at de, som havde hørt de guddommelige løfter om sand hvile, ikke kom ind i landet på grund af ulydighed. Hvilken forbindelse er der mellem ulydighed og ikke at få del i Guds hvile?

"I dag" (Hebr 4,7) udtrykker noget presserende. "I dag" betyder, at der ikke er mere tid at spille. "I dag" kræver et svar og en beslutning her og nu.

Paulus griber fat i ordet *sēmeron*, "i dag" og understreger, hvor vigtigt ordet var i forbindelse med hvile. Sl 95,7-8 er en advarsel og en appel til Guds folk om ikke at gentage deres forfædres fejl og ikke nå ind til den sande hvile, som kun findes i den frelse, som Gud tilbyder.

Til eftertanke

Hvad bør det betyde for os, når vi hører ordene: "Om I dog i dag ville lytte til ham! Gør ikke jeres hjerter hårde"? Hvorfor er udtrykket "i dag" så vigtigt? Salmerne brugte det trods alt for flere tusinde år siden. Hvorfor bør det være ligeså vigtigt for os "i dag", som det var for dem, der hørte det dengang?

Indtagelsen af en himmelsk by

Den logiske udvikling af hovedtankerne i Hebræerbrevet 4 kommer tydeligt frem, når vi læser Hebr 4,8-11. Josva gav ikke Israel hvile. Og da Gud ikke er en løgner, må der altså være en anden "hvile", som venter Guds folk. Denne gruppe mennesker består ikke udelukkende af jødiske troende. Den indbefatter alle, som har taget imod Jesus som deres personlige frelser.

Gal 3,26-29

Læs versene og bemærk, hvad der kendetegner Guds pagtsfolk efter korset. Hvad betyder det i den sammenhæng, som Paulus skriver i, at der hverken er jøde eller græker, hverken træl eller fri, hverken mand eller kvinde?

Nogle gange er Hebr 4 blevet brugt til at understrege helligholdelsen af en syvende dag som sabbat, mens andre har brugt det til at stille spørgsmålstegn ved helligholdelsen af denne hviledag i lyset af, at der genstår en anden hvile i fremtiden. Ingen af disse synspunkter anvender bibelteksten godt. I stedet antyder teksten, at endetidens fokus på Guds særlige hvile har været til stede siden skabelsen, og at fejringen af sabbattens hvile giver en lille ugentlig forsmag på endetidens hvile. Blandt jøderne er sabbatten faktisk blevet opfattet som en lille forsmag på *'olam haba'* – "den kommende verden".

Den sabbatslignende hvile, der genstår for Guds folk, og som er en genklang af Guds hvile på den første sabbat i jordens historie, betyder, at vi kan ophøre med vores egne gerninger og stole på, at han vil opfylde sit løfte om at frelse os.

I modsætning til nogle fortolkeres argumenter understøtter sammenhængen ikke påstanden om, at sabbatsbuddet blev opfyldt i den frelsheshvile, som Kristus bragte, og at det derfor ikke er nødvendigt for kristne at overholde buddet. Den ultimative hvile, som vi bliver lovet gennem det, Jesus har gjort for os, erstatter ikke den bibelske syvende dags sabbat. Tværtimod, den fremhæver den.

I en verden, som sætter selfmade mennesker, hårdt arbejdende og slidere højt, strider hvile i Jesus og tillid til, at hans nåde er nok til at frelse og forvandle os, mod vores normale opfattelse.

Til eftertanke

Hvordan kan du hjælpe andre til at finde hvile, når de tror, at deres synd har været så alvorlig, at deres hjerte ikke kan forvandles, og at deres sag er helt håbløs? Hvilke bibelske henvisninger vil du dele med dem?

Til videre studium

"Vi er ikke altid villige til at komme til Jesus med vores prøvelser og vanskeligheder. Nogle gange udøser vi vores problemer for menneskelige ører og fortæller om vores plager til dem, som ikke kan hjælpe. Vi forsømmer at overgive alt til Jesus, som er i stand til at forandre vores triste vej til glædens og fredens stier. Selvfornægtelse og selvopofrelse ophøjer korset og Jesu sejr. Guds løfter er meget dyrebare. Vi må studere hans ord, hvis vi ønsker at kende hans vilje. Når de inspirerede ord bliver nøje studeret og omsat i handling, vil de lede vores fødder på en tydelig sti, hvor vi kan gå uden at snuble. Hvor ville jeg ønske, at alle, både præster og folket, ville bringe deres byrder og frustrationer til Jesus, som venter på at modtage dem og på at give dem fred og hvile! Han vil aldrig svigte dem, der sætter deres lid til ham" (Ellen White, *The Signs of the Times*, 17. marts 1887, s. 161).

"Kan I ... unge med glæde, håb og forventning se frem til den tid, hvor Herren, jeres retfærdige dommer, vil fremsige jeres navne for Faderen og de hellige engle? Den allerbedste forberedelse, I kan gøre for Jesu andet komme, er at hvile med en fast tro på den store frelse, som han bragte os ved sit første komme. I må tro på Kristus som jeres personlige frelser" (Ellen White, *Our High Calling*, s. 368).

Spørgsmål
til drøftelse

- 1. Hvad gør sabbatten så speciel, at den bliver et billede på Guds himmelske hvile for sit folk og en forsmag på evigheden?**
- 2. Forsoning betyder forligelse og viser os vejen tilbage til Gud. Tænk over ordene fra Rom 5,11: "Og ikke alene det, vi har også vores stolthed i Gud ved vor Herre Jesus Kristus; ved ham har vi nu fået forligelsen." Hvad betyder det at blive forliget med Gud, og hvilken forskel har denne forligelse gjort for dit liv?**
- 3. Hvordan kan vi undgå at gå op i småting fremfor det, der virkelig betyder noget i vores kristenliv? Hvad kan holde os fokuseret på det store billede i Guds ord?**
- 4. Tænk over alle de fejl og den manglende tro, som vi ser hos Israels børn under ørkenvandringen. Vores udfordringer er anderledes. Er der alligevel fælles træk mellem deres og vores udfordringer? Hvordan kan vi i vores kristne vandring lære af deres fejl?**

